

CHƯƠNG 14: GIỚI THIỆU LẬP TRÌNH C++

- 15.1 Lập trình hướng đối tượng
- 15.2 Constructor và Destructor
- 15.3 Toán tử New và Delete
- 15.4 Sự thừa kế dữ liệu
- 15. 5 Từ khóa static
- 15.6 Hàm ảo TÀI LIỆU SƯU TẬP
- 15.7 Tham khảo trong C+4 HCMUT-CNCP
- 15.8 Một số điểm khác biệt chính giữa C và C++
- 15.9 Một số chương trình ví dụ

Việc khác nhau chủ yếu giữa C++ và C là C++ đưa ra khái niệm đối tượng.

C++ đưa ra khái niệm "module mã" bằng các lớp, *class*, được gọi là đối tượng, *object*.

Một *class* là một cấu trúc *những thông tin thêm* vào bao gồm: sự giấu thông tin và tầm vực **truy cập**, các khai báo prototype hàm và khai báo biến tỉnh.

C++ cho phép lớp khai báo các *phần thấy được*, tức bên ngoài truy cập được, hay còn được gọi là toàn cục, và *các phần riêng* của lớp, còn được gọi là cục bộ.

KHOACNCO

Thấy được (toàn cục)

Sự tồn tại của các cấu trúc

Các hàm giao tiếp

Các hàm trong đối tượng

Các khởi tạo (constructor)

Các bộ hủy (destructor)


```
Đoạn mã nguồn viết bằng mã C:
Xét cấu trúc player_t mang các thông tin của một game thủ trong trò
chơi:
    struct player_t
      char * name; TA/* tên đặng nhập về game thủ */
      char *password; Boi/* password */
      int num_palyed; /* số lần chơi */
      int win_guesses[13]; /* số lần đoán trúng là thắng */
      double win_percent; /* % của số lần thắng */
```


Trong C, chúng ta khai báo một hàm được gọi khi game thủ thắng trò chơi:

```
void player_win (player_t * p, int num_guesses);
Hàm này sẽ được gọi như sau:
```

```
player_t player1; TÀI LIỆU SƯU TẬP

/* một vài đoạn mã ở đây μο */ μετοικο μετοικο μετοικο (& player1, 5); /* game thủ player1 thắng trò chơi sau 5 lần đoán */
```


Đoạn mã nguồn trên viết lại bằng đối tượng lớp mã C++:

```
class player_t
  public:
     void player_win (int num_guesses);
  private: TÀI LIÊU SƯU TÂP
     char * name; Bởi Hơ/* têm đăng nhập của game thủ */
     char *password; /* password */
     int num_palyed; /* số lần chơi */
     int win_guesses[13]; /* số lần đoán trúng là thắng */
     double win_percent; /* phần trăm của số lần thắng */
```



```
Đoạn mã nguồn trên viết lại bằng đối tượng lớp mã C++:

Để thực hiện việc gọi hàm trong C++:

player_t * p; /* pointer tới class player */

/* một vài đoạn mã ở đây */

p->player_win (5);

TAI LIỆU SƯU TẬP
```


C++ cho phép chúng ta khai báo các đoạn mã để bất cứ khi nào muốn chúng ta đều có thể khởi tạo hay hủy một đối tượng.

Đoạn mã như vậy được gọi là bộ tạo, *constructor*, dùng để khởi tạo đối tượng, và bộ hủy, *destructor*, để hủy đối tượng.

TÀI LIỆU SƯU TẬP


```
Thí dụ:
class player_t
       public:
          player_t (); /* constructor */
          ~player_t (); /* Adestructor /*/TAP
          void player_win (int num_guesses);
       private:
         char * name;
                      /* tên đăng nhập của game thủ */
         char *password; /* password */
         int num_palyed; /* số lần chơi */
         int win_guesses[13]; /* số lần đoán trúng là thắng */
         double win_percent; /* phần trăm của số lần thắng */
    };
```



```
/* Constructor*/
player_t :: player_t ()
   \{ num\_played \} = 0;
      for (int i = 0; i < 13; i++)
         win_guesses[i] = 0;
      win_percent = 0; name = new char [10];
      password = = new char [10]; SUY TAP
                            BỞI HCMUT-CNCP
/* Destructor */
   player_t :: ~player_t ()
      delete [] name; /* xóa vùng nhớ động xin trong constructor */
      delete [] password;
```


Thí dụ, xét hàm sau đây:

```
void play_round ()
{
    player_t player1; /* mặc nhiên gọi constructor player_t */
    player_t player2; /* mặc nhiên gọi constructor player_t */
    /* đoạn mã chơi trờ chơi */ TẬP
}
```


TOÁN TỬ NEW VÀ DELETE

Bên cạnh việc dùng *malloc* và *free*, chúng ta có thể định vị bộ nhớ động bằng việc dùng các toán tử *new* và *delete*.

Toán tử *new* sẽ gọi hàm *malloc* khi bộ tạo được thực hiện, toán tử *delete* sẽ gọi hàm *free* khi bộ hủy được gọi.

TÀI LIỆU SƯU TẬP

SỰ THỪA KẾ DỮ LIỆU

C++ cung cấp khái niệm *thừa kế dữ liệu*. Việc thừa kế này rất hữu ích khi ta muốn tạo ra các đối tượng mà có thể chia sẻ thông tin với nhau.

Xem thêm sách giáo khoa

TÙ KHÓA STATIC

Từ khóa *static* khi được sử dụng trước một khai báo hàm trong đối tượng sẽ báo hàm đó không phải dà phương thức của đối tượng.

HÀM ẢO

```
Việc khai báo hàm ảo sẽ được thực bằng từ khoá virtual:

virtual void print_all_cites();

reference_t * r;

r->print_all_cites();

Bây giờ nếu chúng ta viết

book_t * b;

b->print_all_cites();| LIỆU SƯU TẬP

thì hàm book_t::print_all_cites sẽ được gọi thay vì hàm

reference_t::print_all_cites.
```


HÀM ÃO

```
Thí dụ dưới đây trình bày cách khai báo các lớp reference_t và
book t.
class reference_t
   {public:
         void print_reference_cites()
          {printf ("Title: %s\n", title);
          printf ("Year: %d\n", year); \ TAP
         virtual void print_all_cites() cncp
         {printf_reference_cites(); }
      private:
         author_list * author_list;
         char * title;
         int year;
         reference t * next; };
```


HÀM ẢO

```
class book_t : public reference_t
     public:
       virtual void print_all_cites ()
        kế từ lớp reference_t */
          printf ("Publisher: %s\n", publisher);
          printf ("ISBN: %d\n", ISBN);
     private:
                                      /* tên nhà xuất bản */
       char * publisher;
                                    /* địa chỉ nhà xuất bản */
       char * address;
                                      /* số ISBN */
       double ISBN;
```


HÀM ẢO

```
Chúng ta hãy xem mỗi hàm sẽ in ra cái gì trong 2 trường hợp sau:

Trường hợp 1:

reference_t * r;

r-> print_all_cites ();

book_t * b;

b-> print_all_cites ();
```


THAM KHẢO TRONG C++

Trong C++, một tham khảo là một con trỏ mặc nhiên ám chỉ.

Thí dụ:

```
int val;
```

```
int & val_ref = &val/* Khai báo một tham khảo */val_ref = 10; /* tương tự như *val_ptr = 10 */
```

Một tham khảo thường được sử dụng trong khái niệm quá tải của toán tử (operator overload).

THAM KHẢO TRONG C++

Thí dụ, chúng ta tạo ra một lớp mới để biểu diễn một số phức complex_t, như sau:

Nếu chúng ta làm quá tải thao tác cộng (4), chúng ta có thể khai báo hàm quá tải như sau:

complex_t operator+(const complex_t & a, const complex_t & b);

Phép gán ngầm từ con trỏ void*

Ta không thể gán ngầm một con trở thuộc kiểu *void** trong C++ cho bất kỳ biến thuộc kiểu nào khác.

Chẳng hạn, thí dụ sau hoàn toàn hợp lệ trong C:

int *x = malloc(sizeof(int) * 10);

nhưng sẽ không hợp lệ trong C++

TÀI LIỆU SƯU TẬP


```
Xin và giải phóng biến động
Trong C, chỉ có một hàm cl
```

```
Trong C, chỉ có một hàm chính xin bộ nhớ động là malloc:
    int *x = malloc( sizeof(int) );
    int *x_array = malloc( sizeof(int) * 10 );
và ta luôn giải phóng bộ nhớ theo cách như sau:
```

free(x);

free(x_array); TÀI LIỆU SƯU TẬP

Trong C++, ta sử dụng toán tử new[] để định vị và dùng toán tử delete[] để xóa nó.

```
int *x = new int;
int *x_array = new int[10];
delete x;
delete[] x_array;
```


C++

Xin và giải phóng biến động

Việc sử dụng hàm *malloc*, cũng như *calloc*, trong C++ là hoàn toàn có thể, tuy nhiên chúng không được khuyến khích do đặc tính không sử dụng khái niệm đối tượng của chúng.

TÀI LIỆU SƯU TẬP

Khai báo hàm trước khi sử dụng

Với C++, chúng ta phải khai báo hàm ở dạng prototype trước khi sử dụng.

Với C, việc khai báo prototype không phải là bắt buộc, dù được khuyến khích sử dụng để tránh xảy ra những lỗi luận lý đáng tiếc.

TÀI LIỆU SƯU TẬP

Khai báo hàm trước khi sử dụng

```
Thí dụ 15.2: Với ngôn ngữ C; 🔾 OAC
      #include <stdio.h>
       int main()
       {foo();
       return 0;}
                        TÀI LIÊU SƯU TẬP
      int foo()
     {printf( "Hello world" ); BY HEMUT-CNEP
Thí dụ 15.3: Với C++, ta phải viết:
      #include <stdio.h>
       int foo (void);
       int main()
                foo();
                              return 0;}
      int foo(void)
                                   printf( "Hello world" );
```


Struct và Enum

int x;

```
Khi khai báo kiểu struct, cả C và C++ đều sử dụng từ khoá struct, khi khai báo biến thì C++ không cần dùng lại từ khóa struct như C.

Thí dụ với C++:

**struct* a_struct*

{ TÀI LIÊU SƯU TÂP
```

};
a_struct struct_instance;

Còn trong C, chúng ta phải sử dụng lại từ khoá struct để khai báo biến như sau:

BổI HCMUT-CNCP

struct a_struct struct_instance;

Struct và Enum

Tương tự như vậy với kiểu **enum**, trong C chúng ta phải bao gồm từ khóa **enum** khi khai báo kiểu và biến; còn trong C++, chúng ta chỉ dung từ khóa **enum** cho khai báo kiểu, còn khi khai báo biến thì không cần.

TÀI LIỆU SƯU TẬP

C++ có một thư viện lớn hơn C

Thư viện của C++ lớn hơn của C nhiều, nhiều thứ khi viết với C ta không liên kết được hay liên kết rất khó khán với thư viện, thì với C++ ta có thể liên kết chúng với thư viện này rất dễ dàng.

TÀI LIỆU SƯU TẬP

Một số chương trình ví dụ

Xem sách giáo khoa.

